

Väkivaltatyö Pohjois-Savon hyvinvointialueella

Nykytilan kartoitus ja ehdotukset

Nykytilan kartoitus

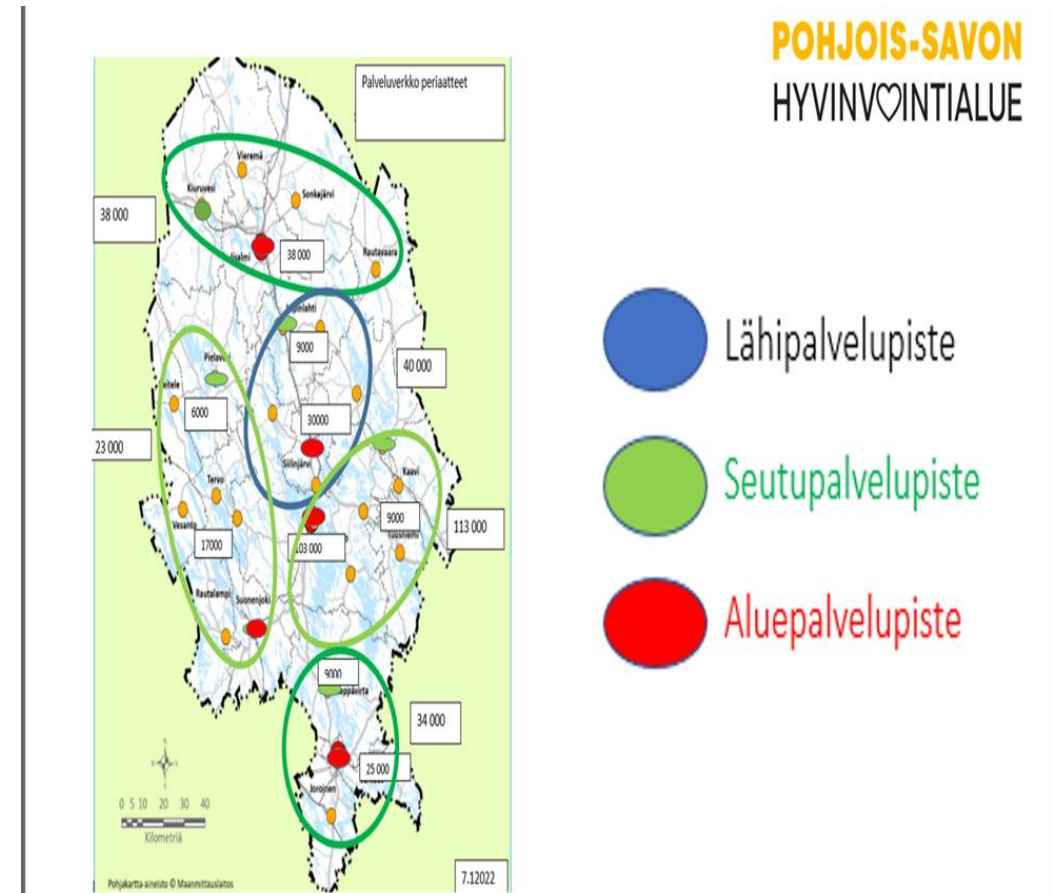
- Väkivaltatyön nykytilaa kartoitettiin keväällä 2022. Kartoituksessa selvitettiin kyselyn pohjalta, millaista väkivaltatyötä nykyisellään tehdään ja pyrittiin tunnistamaan Pohjois-Savon hyvinvointialueen toimijat ja luoda palvelupolkujen mallinnukset hyvinvointialueelle
    - Julkisina toimijoina tunnistettiin mm. Ankkuri, SERI keskuksen, MARAK-työryhmä ja sairaaloiden päivystykset.
    - Kolmannen sektorin toimijoina tunnistettiin mm. Setlementti Puijola, RIKU, Miessakit ja ensikotiyhdistys
    - Rajapintatoimijoiksi kartoituksessa tunnistettiin mm. poliisin EET, oikeuspsykiatria, kuntien sosiaalityö ja mielenterveys sekä päihdepalvelut
- Selkeästi esiin nousi tilanne, että kaikkia toimijoita kartoitukseen lähdetessä emme edes tunnustaneet ja näitä on tullut esiin lisää kartoituksen aikana useampia.

Ohjeet kunnille ja hyvinvointialueille, THL 8.6.2022

- THL julkaisi 8.6.2022 ”Ohjeet kunnille ja hyvinvointialueille lähisuhdeväkivallan ehkäisyn koordinaattorakenteiden ja lähisuhdeväkivallan vastaisen toiminnan järjestämiseksi”
  - Hyvinvointialueiden tärkeimmäksi yhteistyön työkaluksi nimetään hyvinvointikertomukset.
  - Ajantasaisen tiedon ja yhteisen väkivaltailmiöön liittyvän tilannekuvan luominen, arviointi ja kehittäminen ovat olennaisia väkivaltailmiön ehkäisemiseksi
  - Väkivaltatyölle hyvinvointialueille tulee luoda koordinaattorakenteet:
    - Väkivallan ehkäisyn työryhmä: toimintaohjelman laatiminen, toimeenpano, seuranta ja raportointi.
    - Väkivallan vastaisen työn koordinaattori
- Kartoituksessa nousi esiin selkeä tarve väkivallan vastaisen työn koordinaattorille.
Väkivaltatyö Pohjois-Savon hyvinvointialueella on hajanaista ja koordinoimatonta.
- Lisäksi on tiedon ja osaamisen puutetta siinä, mihin kaikkialle väkivaltaa kokeneet tai sitä tehneet voidaan ohjata tuen piiriin.

MARAK työryhmä

- Nykytilanteessa Pohjois-Savon hyvinvointialueella viisi MARAK työryhmää ja keväällä käynnistyi läntisen alueen työryhmä.
- Nykytilan kartoituksen pohjalta ehdotetaan
  - MARAK toiminnan tulisi tasavertaisesti kattaa koko HVA. MARAK työskentelyn rakentumisen osalta ehdotuksena on viisi MARAK aluetta, jotka muodostuvat palvelualueverkostojen mukaisesti

Väkivaltatyön Palveluketju PSHVA

Tietoa niin
väkivallan
kokijoille kuin
tekijöille.
Tilannekuvan
kerääminen ja
jakaminen

Ennaltaehkäisy, tunnistaminen ja riskinarvio

- [Apua ja palveluja väkivaltaa kokeneelle ja väkivaltaa tehneelle – THL](#)
- [Lähisuhdeväkivaltaan puuttuminen – THL](#)
- [Lomakkeet väkivallan kirjaamiseen ja kartoittamiseen - THL](#)

Terveydenhuolto

- tunnistaminen ja puheeksiotto
- riskinarvio
- Akuuttivaiheen tutkimukset ja kriisiavun käynnistäminen
- Seri-Keskus
- Ohjaus sairaalan sosiaalityöntekijän/ sairaanhoitajan luo
- Yhteydenotto
  - Lastensuojeluun
  - Sosiaalityöhön
  - ikäihmisten palveluihin
  - Sosiaali- ja kriisipäivystykseen
- Ohjaus turvakotiin
- Yhteys poliisiin
- Turvasuunnitelmat

Julkiset palvelut/HVA ja kunnat

- Mielenterveys- ja päihdepalvelut
- Sairaalan psykiatria ja somatiikka
- Seri-keskus
- Oikeuspsykiatria
- Turvakoti
- Sosiaalityö
- Ikäihmisten palvelut
- MARAK
- Rikosasioiden sovittelu
- Ankkuri-toiminta, Poliisi, EET
- Perheneuvolat
- Koulutoimi
- Nuorisotoimi

Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn työryhmä ja väkivaltatyön koordinaattori

- Jatkuva väkivaltatyön kehittäminen, alueellisen tilannekuvan mukaan.
- Henkilöstön koulutus
- Järjestötoimijoiden yhteistyön ylläpitäminen ja toiminnan koordinointi viranomaisten tukena.

Tieto ja tiedon
jakaminen

Ennaltaehkäisy ja
tunnistaminen

Akuutti väkivaltatilanne

Jatkohoito/tukitoimet

Arviointi ja
kehittäminen

Tietoa ja kohtaamista

- Sote-keskukset
- Koulu- ja opiskelijaterveydenhuolto
- Sosiaalipalvelut
- Terveyskeskukset ja sairaalat
- Perhe- ja kotipalvelut
- Kirjastot, asukastuvat ym. avoimet palvelut
- Kuntien päätöksenteko, kaavoitus ja rakennussuunnittelu

- Koulutoimi
- Nuorisotyö
- Varhaiskasvatus
- Järjestötoimijat
- Perusterveydenhuolto
- erikoissairaanhoido
- SOTE-keskukset
- Sosiaalipalvelut
- Perhepalvelut
- Perhetyö ja kotipalvelut
- Seurakunnat
- Poliisi, EET, Ankkuri

Sosiaalipalvelut

- Tunnistaminen ja puheeksiotto
- riskiarviot
- Akuutti kriisityö ja psykososiaalinen tuki
- Sosiaalihuollon palvelut ja/tai lastensuojelun tukitoimet/yhteydenotto lastensuojeluun
- Yhteistyö Seri-keskus
- Jatkotukitoimien käynnistäminen /ohjaus
- Ohjaus turvakotiin
- Yhteys poliisiin
- turvasuunnitelmat

Poliisi

- EET, Ankkuri
- Poliisin tutkintaprosessit

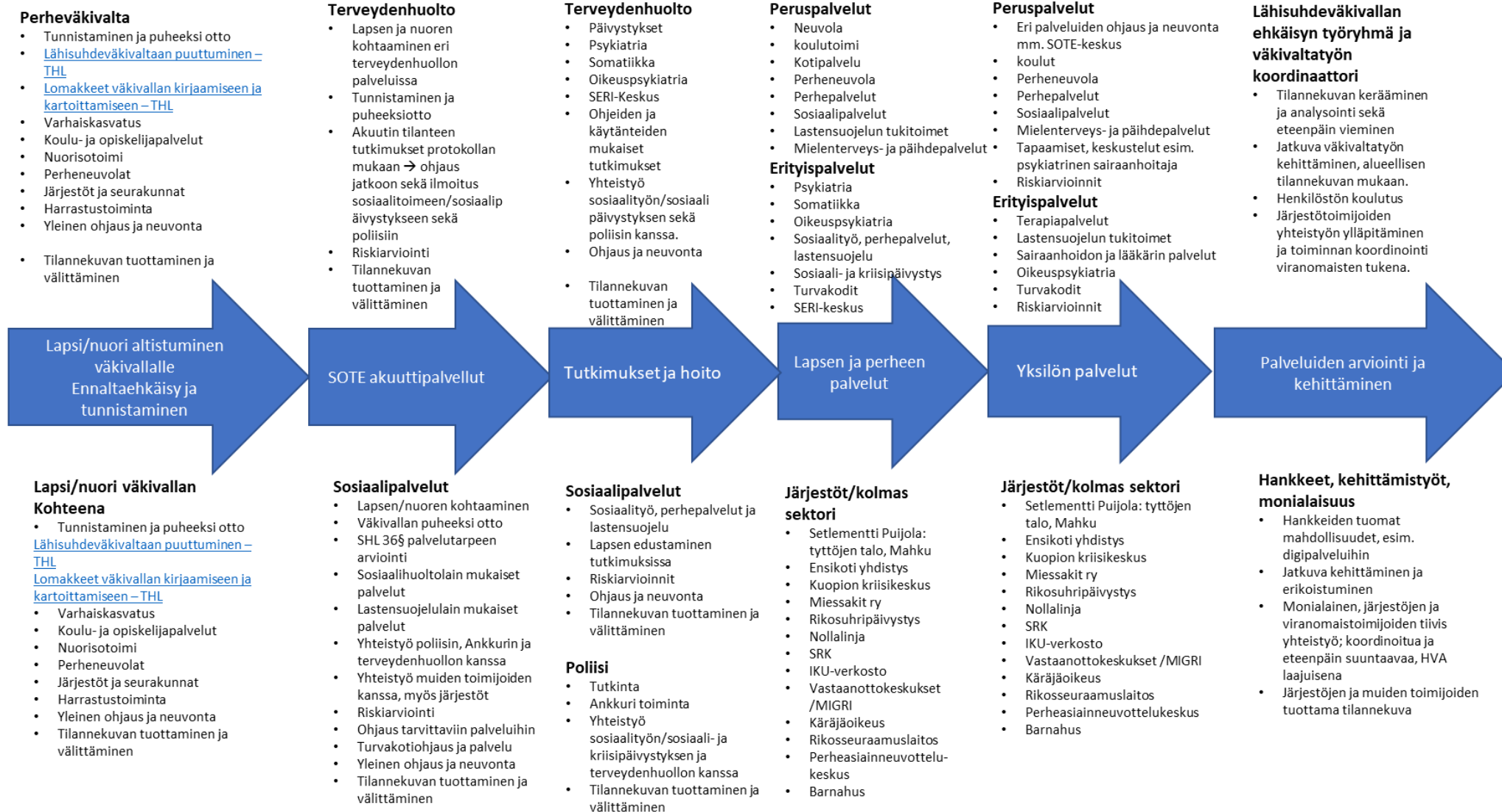
Oikeuspsykiatria

Järjestö- ja muut rajapintatoimijat

- Setlementti Puijola: Aggredi ja tyttöjen talo
- Ensikoti yhdistys
- Kuopion kriisikeskus
- Miessakit ry
- Rikosuhripäivystys
- Nollalinja
- SRK
- IKU-verkosto
- Vastaanottokeskukset /MIGRI
- Käräjäoikeus
- Rikosseuraamuslaitos
- Perheasiainneuvottelukeskus

- Innovatiiviset hankkeet
- Digipalveluiden kehittäminen
- Tunnistamisen ja puheeksiottamisen varmentaminen
- Tilannekuva ja tilannekuvan analyysi koordinaatioin ja kehittämisen taustalla

Väkivaltatyön palvelupolku, väkivaltaa kohdanneet lapset ja nuoret

Väkivaltatyön palvelupolku, väkivaltaa kohdanneet aikuiset ja ikäihmiset

Tunnistaminen ja puheeksi

otto

- [Lähisuhdeväkivaltaan puuttuminen – THL](#)
- [Lomakkeet väkivallan kirjaamiseen ja kartoittamiseen – THL](#)
- Yleinen ohjaus ja neuvonta
- riskiarvioinnit

- Tilannekuvan tuottaminen ja välittäminen

Terveydenhuolto

- Tunnistaminen ja puheeksiotto
- Akuutin tilanteen tutkimukset protokollan mukaan → ohjaus jatkokon sekä ilmoitus sosiaalitoimeen/sosiaalipäivystykseen sekä poliisiin
- Akuutti kriisiapu
- Seri-Keskus
- Ohjaus sosiaaliryöntekijän/sairaanhoitajan luo
- Yhteydenotto lastensuojeluun
- Ohjaus turvakotiin ja MARAK työryhmään
- Riskiarvioinnit
- Yhteys poliisiin
- Tilannekuvan tuottaminen ja välittäminen

Julkiset palvelut/HVA ja kunnat

- Mielenterveys- ja päihdepalvelut
- Sairaalan psykiatria ja somatiikka
- SERI-keskus
- Turvakoti
- Sosiaalityö
- MARAK
- Rikosasioiden sovittelu
- Ankkuri-toiminta, Poliisi
- Perheneuvolat
- Terapiapalvelut

Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn työryhmä ja väkivaltatyön koordinaattori

- Jatkuva väkivaltatyön kehittäminen, alueellisen tilannekuvan mukaan.
- Poikkihallinnollisen ja moniammatillisen työn koordinointi ja ylläpitäminen
- Ohjaus ja neuvonta
- Konsultaatio

Pari- ja lähisuhdeväkivalta -
Ennaltaehkäiseminen ja
tunnistaminen

Akuutti väkivaltatilanne

Jatkohoito/tukitoimet

Koordinointi, arviointi ja
kehittäminen

- Perheiden palvelut
- Sosiaalityö
- Terveydenhoito
- Työvoimapalvelut
- Työterveys
- Ikäihmistien palvelut
- Kotihoito
- Järjestöt ja seurakunnat
- Harrastustoiminta
- Asukastoimikunnat, kyläkahvilat, kirjastot

- Tiedon jakaminen aikuisille ja ikäihmisille matalalla kynnyksellä

Sosiaalipalvelut

- Aikuisen/ikäihmisen kohtaaminen
- Väkivallan puheeksi otto
- SHL 36§ palvelutarpeen arviointi
- Sosiaalihuoltolain mukaiset palvelut
- Yhteistyö poliisin, Ankkurin ja terveydenhuollon kanssa
- Yhteistyö muiden toimijoiden kanssa, myös järjestöt
- Ohjaus tarvittaviin palveluihin
- Turvakoti
- MARAK ohjaus
- Riskiarvioinnit
- Yleinen ohjaus ja neuvonta
- Tilannekuvan tuottaminen ja välittäminen

Järjestö- ja muut rajapintatoimijat

- Ensikoti yhdistys
- Kuopion kriisikeskus
- Miessakit ry
- Rikosuhripäivystys
- Nollalinja
- SRK
- IKU-verkosto
- Vastaanottokeskukset /MIGRI
- Käräjäoikeus
- Rikosseuraamuslaitos
- Perheasiainneuvottelukeskus

- Henkilöstön koulutuksen organisointi ja järjestäminen
- Järjestötoimijoiden yhteistyön ylläpitäminen ja toiminnan koordinointi viranomaisten tukena
- Tilannekuvaan kerääminen ja analyysi

Väkivaltatyön palvelupolku väkivallan tekijä

Kohtaaminen ja tunnistaminen

- Yleinen ohjaus ja neuvonta
- [Lomakkeet väkivallan kirjaamiseen ja kartoittamiseen - THL](#)
- [Apua ja palveluja väkivaltaa kokeneelle ja väkivaltaa tehneelle - THL](#)
- Tilannekuvan tuottaminen ja välittäminen

Tiedon jakaminen ja ymmärryksen lisääminen

- Kuntien peruspalvelut
- Koulu- ja opetustoimi
- Sosiaalityö
- Terveyspalvelut
- Työterveyshuolto
- Media
- Järjestöt

Terveystuho

- tunnistaminen ja puheeksi otto
- Akuutti kriisiapu
- Ohjaus sosiaalityöntekijän/sairaanhoidajan luo
- Yhteydenotto lastensuojeluun/sosiaalityöhön
- Ohjaus tukipalveluihin, erityisesti järjestöt ja turvakodin puheluun
- Yhteys poliisiin

Julkiset palvelut/HVA ja kunnat

- Mielenterveys- ja päihdepalvelut
- Sairaalan psykiatria ja somatiikka
- Seri-keskus
- Turvakoti
- Sosiaalityö
- MARAK
- Rikosasioiden sovittelu
- Ankkuri-toiminta, Poliisi, EET
- Perheneuvolat
- Koulutoimi
- Nuorisotoimi

Lähisuhdeväkivallan ehkäisyn työryhmä ja väkivaltatyön koordinaattori

- Jatkuva väkivaltatyön kehittäminen, alueellisen tilannekuvan mukaan.
- Henkilöstön koulutus
- Järjestötoimijoiden yhteistyön ylläpitäminen ja toiminnan koordinointi viranomaisten tukena.

Väkivallan tekijöiden kohtaaminen ja tunnistaminen

Väkivaltaisen käyttäytymisen ennaltaehkäisy

Väkivallan tekijän akuuttipalvelut

Väkivaltaisen käyttäytymisen ja väkivaltakierteen katkaiseminen

Koordinointi, arviointi ja kehittäminen

Puheeksiotto

- Perheiden palvelut
- Sosiaalityö
- Terveystuho
- Työvoimapalvelut
- Työterveys
- Ikäihmisten palvelut
- Kotihoito
- Järjestöt ja seurakunnat
- Harrastustoiminta
- Asukastoimikunnat, kyläkahvilat, kirjastot
- Tiedon jakaminen aikuisille ja ikäihmisille matalalla kynnyksellä

Tunnistaminen ja puheeksiotto

- Koulu- ja opiskelijatoimi
- Nuorisotyö
- Varhaiskasvatus
- Perhekeskukset/perhetyö
- Perhepalvelut
- Perheneuvolat
- Aikuisten sosiaalipalvelut
- Ikäihmisten palvelut, kotihoito
- Perusterveydenhuolto
- Sairaalat
- Sosiaalityö
- Järjestötoimijat
- Seurakunnat

SOTE-keskukset

- Tunnistaminen ja puheeksi otto
- Akuutti kriisityö ja psykososiaalinen tuki
- Lastensuojelun tukitoimet/yhteydenotto lastensuojeluun
- Aikuissosiaalityö
- Ikäihmisten sosiaalityö, kotihoito
- Jatkotukitoimien käynnistäminen /ohjaus
- Riskiarvioinnit
- Ohjaus tukipalveluihin, erityisesti järjestöt ja turvakodin puheluun
- Yhteistyö poliisin kanssa

Järjestö- ja muut rajapintatoimijat

- Setlementti Puijola: Aggredi
- Kuopion kriisikeskus
- Miessakit ry
- Rikosuhripäivystys
- Nollalinja
- SRK
- IKU-verkosto
- Vastaanottokeskukset /MIGRI
- Käräjäoikeus
- Rikosseuraamuslaitos
- Perheasiainneuvottelukeskus

- Hankkeiden tuomat mahdollisuudet, esim. digipalveluihin
- Jatkuva kehittäminen ja erikoistuminen
- Monialainen, järjestöjen ja viranomaistoimijoiden tiivis yhteistyö; koordinoitua ja eteenpäin suuntaavaa, HVA laajuisena
- Järjestöjen ja muiden toimijoiden tuottama tilannekuva

Pohjois-Savon
hyvinvointialue

Anne Kolari

anne-maria.kolari@kuopio.fi

0447183660